

Amalia

Lezen voor Iedereen | Uitgeverij Eenvoudig Communiceren

www.lezenvooriiedereen.be

www.eenvoudigcommuniceren.nl

Deze uitgave is een bewerking in makkelijke taal van *Amalia* gepubliceerd door Uitgeverij Pluim (Amsterdam, 2021).
Deze makkelijk-lezen uitgave is geschreven op A2/B1 leesniveau.

Oorspronkelijke tekst: Claudia de Breij
Bewerking in eenvoudig Nederlands: Jet Doedel
Eindredactie: Nicolet Oost Lieveense
Redactie en vormgeving: Eenvoudig Communiceren
Coverfoto Amalia: ANP
Foto Claudia de Breij: Hans-Peter van Velthoven

© 2024 | Uitgeverij Eenvoudig Communiceren, Amsterdam
Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

ISBN 978 90 8696 732 2

NUR 286

Amalia

Claudia de Breij

IN MAKKELIJKE TAAL

leeslicht

Dit boek heeft het keurmerk Makkelijk Lezen

Over de serie *Leeslicht*

Voor u ligt de makkelijk-lezen editie van het boek *Amalia*. Deze editie verschijnt in de serie *Leeslicht* van uitgeverij Eenvoudig Communiceren.

In *Leeslicht* worden bekende en belangrijke boeken naverteld in makkelijke taal. Speciaal voor iedereen die wil oefenen met lezen. Bijvoorbeeld omdat u de laatste tijd weinig hebt gelezen. En het graag weer wilt oppakken. Of omdat u de Nederlandse taal aan het leren bent.

Elk half jaar verschijnen er nieuwe *Leeslicht*-titels. Ze zijn allemaal geschreven op A2/B1 leesniveau. En de boeken zijn (bijna) nooit meer dan 100 pagina's dik. Zo leest u *Leeslicht*-boeken lekker vlot uit.

Ook deze editie van *Amalia* is makkelijker en korter gemaakt. Hierdoor is een gedeelte van het oorspronkelijke boek niet naverteld. Bovendien zijn de zinnen en citaten in deze editie vaak anders opgeschreven dan in het oorspronkelijke boek.

Wilt u meer weten over de serie *Leeslicht*? Kijk dan op leeslicht.nl of eenvoudigcommuniceren.nl.

De vraag

Iemand van de overheid heeft mijn manager gebeld. Om precies te zijn: iemand van de Rijksvoorlichtingsdienst, de RVD. Ik ben verbaasd. Want de RVD regelt de contacten van de koning en zijn familie met de media. En nu wil de RVD met mij praten.

Met mij? Waarom? Heb ik in een optreden of in de krant iets gekzegd over de koning? Iets onaardigs? Ik kan het me niet herinneren. En volgens mij houdt de RVD zich daar ook niet mee bezig. Maar wat zou er dan zijn?

Ik bel de RVD terug.

‘Het gaat om prinses Amalia’, legt de man aan de telefoon uit. ‘Zij wordt binnenkort achttien. De prinses is nog niet zo veel in het nieuws geweest. Maar als ze achttien is, verandert dat. Dan is ze officieel volwassen. Dan is ze oud genoeg om koningin te kunnen worden. Daarom is het nu tijd om haar voor te stellen aan Nederland.’

Ik luister nieuwsgierig.

De man gaat verder: ‘Toen koning Willem-Alexander achttien werd, is er een boek over hem geschreven. En ook over Amalia’s oma Beatrix, toen zij achttien werd.’

Dus je snapt misschien al wat we aan jou willen vragen. Wil jij een boek schrijven over Amalia?’
Ik ben verbaasd. Dit had ik niet verwacht.

Natuurlijk wil ik dat boek graag schrijven! Niet alleen omdat dit een heel bijzondere opdracht is. Maar ook omdat dit boek zal gaan over opgroeien. Over de verandering van kind naar volwassene. Dat is altijd interessant. Of je achternaam nou De Vries is, of Van Oranje.

‘Eerst ga je de prinses en haar ouders ontmoeten’, vertelt de man. ‘Je bent uitgenodigd voor een lunch in het paleis. Dan kunnen ze zien of er vertrouwen is. Of er een klik is tussen jullie, van beide kanten. Misschien wil jij na die lunch liever geen boek over de prinses schrijven. Dan moet je dat eerlijk zeggen.’
Ik moet stiekem een beetje lachen.
Stel je voor, dat ik na die lunch zeg: ‘Laat maar, het zijn toch niet zo mijn types.’

Naar het paleis

We maken een afspraak voor de lunch. Op een zaterdagmiddag rij ik naar Den Haag. Daar woont de prinses met haar ouders in paleis Huis ten Bosch. Ik wil natuurlijk niet te laat komen. Daarom ben ik thuis extra vroeg vertrokken. Maar er is een probleem: ik kan de ingang van het paleis niet vinden.

Ik bel de RVD.

Een beetje in paniek vraag ik: 'Waar moet ik precies zijn?'

Ik blijf vlak bij de ingang te zijn. Ik ben er zelfs al drie keer langs gereden. Even later laat ik bij de poort mijn rijbewijs aan een bewaker zien. Ik mag doorrijden.

Links van de weg is een bos. Rechts van me staan gebouwen. Voor me zie ik een mooi huisje. Zou het daar zijn? Of toch niet?

Ik sla rechtsaf. Gelukkig, nu zie ik iets bekends: een gebouw met brede trappen ervoor. Die trappen heb ik vaker gezien, op televisie.

Ik parkeer mijn auto en loop de trappen op. Daar staat een vriendelijke lakei. Ik vind het woord 'lakei' een beetje gek.

Het klinkt als iemand uit een sprookje. Maar zo heet het echt, vertelt Amalia me later. Een bediende die in het paleis werkt, noem je een lakei.

Een tweede lakei maakt de deur voor me open. In de hal komt koningin Máxima naar me toe. Het is corona-tijd. Daarom geven we elkaar geen hand. In plaats daarvan steekt de koningin haar elleboog naar me toe. Ik tik hem aan met mijn elleboog.

Ook koning Willem-Alexander en prinses Amalia komen de hal binnen. Met z'n vieren gaan we naar de Blauwe Salon. Die kamer heet zo omdat alles er blauw is: de muren, de meubels, de kleden op de vloer. Dit is echt een kamer uit een paleis. Met hoge plafonds en sierlijke stoelen met gouden krullen.

Toch is deze kamer niet ouderwets. Dat komt door de muren. Daarop zijn allerlei afbeeldingen te zien. Bijvoorbeeld van de jurk die Máxima aan had toen Willem-Alexander koning werd. Van de schaatsen waarmee Willem-Alexander ooit de Elfstedentocht heeft geschaatst. Van een kinderstoel. En van een muziek-instrument: een soort accordeon, waarop bij het huwelijk van Willem-Alexander en Máxima werd gespeeld. Allemaal afbeeldingen uit het leven van het koninklijk gezin.

De koning gaat links op een stoel zitten. De koningin zit rechts op een bank. Amalia en ik zitten allebei op een stoeltje, tussen hen in. Een lakei brengt thee. En een cappuccino voor Amalia.

Amalia zit een beetje onrustig op haar stoel. Dat past wel bij haar leeftijd, vind ik. Want welke tiener heeft nou zin om thee te drinken met haar ouders en een vreemde vrouw?

Natuurlijk zeg ik 'u' tegen de koning en de koningin. Maar bij Amalia lukt me dat niet goed. Bij haar klinken 'je' en 'jij' veel logischer.

Ja, ze is een koninklijke hoogheid. Ze ziet er keurig uit en heeft goede manieren. Maar ze is ook een meisje van zeventien. Een tiener die aan het leren is voor haar eindexamen. Of eigenlijk: ze had al bezig moeten zijn met leren. Maar ze begint altijd pas op het laatste moment, vertelt ze. Vlak voor de deadline.

Maar niemand maakt zich daar echt zorgen over. De prinses haalt op school alleen maar hoge cijfers.

We gaan naar een andere kamer om te lunchen. Amalia vertelt over haar leven, over school, over vrienden. Haar ouders vertellen over Amalia's kindertijd en over het gezin. We praten ook over hoe het is om koning of koningin te zijn.

De koning vertelt over het moment dat zijn moeder Beatrix koningin werd. Toen moest iedereen bij hem thuis huilen, want ze gingen verhuizen. Jaren later werd hij zelf koning. Hij dacht dat zijn dochters ook zouden huilen. Maar dat was niet zo. Amalia vroeg alleen: 'En, hoelang ga jij koning zijn?' De koning was heel verbaasd. En hij moet er nu weer hard om lachen.

Dan zegt hij tegen Amalia: 'We hebben jou de eerste achttien jaar van je leven zo weinig mogelijk officiële taken gegeven. Vond je dat eigenlijk fijn?' Ja, dat vond ze fijn, zegt ze. Zo had ze nog een beetje privacy.

'Dat wordt later natuurlijk minder', zegt Amalia. 'Dan kijkt iedereen naar je, alsof je een goudvis op je hoofd hebt. Dat merk ik nu al. Bijvoorbeeld als ik een keer op televisie ben geweest. Of als ik met mama de stad in ga.'

De koningin kijkt er een beetje schuldig bij.

We praten die middag heel lang. Amalia vertelt veel. Soms denkt ze eerst rustig na over een antwoord op mijn vraag. Dan kijkt ze even de andere kant op. Haar bruine ogen worden een beetje wazig. Daarna geeft ze antwoord. Of ze zegt: 'Dat weet ik eigenlijk niet.'

Die eerste middag al stel ik een lastige vraag.
Ik zeg: 'Jij wordt later koningin. Jouw leven ligt voor een groot deel vast. Maar wil je wel koningin worden? Heb je dat geaccepteerd?'

Ja, zegt ze, dat heeft ze geaccepteerd toen ze veertien was.

'Een stuk eerder dan ik', lacht haar vader.

Ik vraag door: 'Maar heb je het idee ook omarmd?'

Ben je blij dat je later koningin wordt?'

Amalia denkt na. Haar ogen worden weer even wazig. Ze heeft zich erbij neergelegd, zegt ze dan.

Maar ze heeft haar toekomst nog niet omarmd. Er is nog een muur waar ze overheen moet.

'Achter die muur kan ik misschien iets omarmen.'

Amalia praat heel netjes en beschaafd. Dat past natuurlijk bij haar rol als prinses. Maar soms klinkt ze ook echt als iemand van zeventien. Bijvoorbeeld als ze vertelt hoe stom mensen soms doen.

'Nou ja, *fokkit*', eindigt ze haar verhaal.

Het valt mij niet eens op. Maar koningin Máxima trekt geschrokken een wenkbrauw omhoog.

Ik denk aan het boek over Willem-Alexander, uit 1985.

Dat boek werd door Renate Rubinstein geschreven voor zijn achttiende verjaardag.

In dat boek schrijft Rubinstein: 'Willem-Alexander is een verstandige jongen. Maar soms zegt hij nog

heel onwijze dingen. In dit boek zal ik hem beschermen. Ook tegen zichzelf.’
Ik snap precies wat Rubinstein bedoelt.

De lunch is voorbij. De RVD zal me later laten weten wat de koninklijke familie van me vindt. Of er een klik is.

Maar aan het einde van de lunch zegt koningin Máxima al: ‘Er is vertrouwen.’

En Amalia vindt het ook best, *whatever*.

Het is dus besloten: ik ga een boek over Amalia schrijven.

Amalia zelf vindt dat maar een gek idee.

‘Ik heb nog niets bereikt in mijn leven’, zegt ze later vaak tegen me. ‘Ik ben Nelson Mandela niet, die de apartheid in Zuid-Afrika heeft afgeschaft. Dus waarom nu al een boek over mij?’

Als een oude tante leg ik uit: ‘Jij wordt later onze koningin. Met zo’n boek kunnen we jou alvast een beetje leren kennen. Dat is fijn voor ons, de Nederlanders.’

De RVD maakt een officieel WhatsApp-groepje. Daarin maken we afspraken voor onze gesprekken. Na het eindexamen zal ik een paar dagen bij Amalia op bezoek gaan. Dan gaan we samen naar plekken die belangrijk voor haar zijn.

Zoals de strandtent waar ze werkt. De Koninklijke Stallen, waar ze altijd gaat paardrijden. En haar kamer in het paleis.

Amalia appt me soms ook apart, buiten het officiële groepje om. Ze heeft humor, merk ik al gauw. En een enorme voorraad WhatsApp-stickers.

Het koningshuis

Nederland is een koninkrijk. Behalve een regering is er dus ook een koning. De regering neemt de beslissingen over het land. De koning niet. Maar de koning heeft wel een heel hoge positie. Daardoor is hij belangrijk voor veel mensen. Veel mensen voelen de kracht van de koning.

Daarom zijn bedrijven altijd trots als ze spullen mogen leveren aan het koningshuis. Daarom gaan er soms bedrijven mee op reis met de koning en de koningin naar het buitenland. Want als zij erbij zijn, zorgt dat voor extra handel en samenwerking met andere landen. En daarom is het bijvoorbeeld groot nieuws als de koning excuses aanbiedt voor de acties van Nederland, vroeger in verre landen.

Veel mensen kijken graag naar wat de koning en zijn gezin doen. Ze zien graag hun menselijke kant. Mensen vinden het fijn als het koningshuis met hen meeleeft bij problemen. Als er een ramp is, zijn de koning en zijn gezin ook verdrietig. Dat geeft veel mensen steun.

Het volk verwacht veel van de koning en zijn gezin. Maar zij zijn ook maar mensen. Ze maken ook wel eens fouten, net als iedereen. Maar als zij een fout maken, ziet het hele land dat.

Dan is er vaak kritiek op het koningshuis. Veel mensen zijn blij dat ons land een koning en koningin heeft. Maar niet iedereen.

Dit boek gaat niet over de voordelen of nadelen van het koningshuis. Dit boek gaat over Amalia – de jonge vrouw die later de koningin van Nederland wordt.

De toekomst

Vandaag heb ik mijn eerste afspraak met Amalia voor het boek. We zitten in het paleis, in de werkkamer van koningin Máxima. Op mijn schoot heb ik een geel boekje om aantekeningen te maken. Ik heb het boekje speciaal voor mijn gesprekken met Amalia gekocht. De bladzijden zijn nog leeg. ‘Waarom geen oranje boekje?’, vraagt Amalia. Ik kijk haar verbaasd aan. Meent ze dit nou? Had ik een oranje boekje moeten kopen? Maar dan zie ik de vrolijke blik in haar ogen. Zo is Amalia: ze heeft plezier in zulke grapjes.

De eindexamens zijn inmiddels voorbij. Amalia is geslaagd voor het vwo. Op de Instagram-pagina van het koningshuis zag ik een foto: Amalia had een vlag en haar rugzak opgehangen. Dat was een feestelijk moment.

Maar tijdens het leren voor het eindexamen had ze ook veel stress, vertelt ze. Want ze wilde graag hoge cijfers halen.

Haar vader zei: ‘Niemand in de familie heeft zulke hoge cijfers gehaald op het gymnasium.’

Ze zat tot diep in de nacht te leren. Ze sliep soms maar twee uur.

‘Ik stond er gemiddeld al heel goed voor’, vertelt ze.

‘De examens konden mijn cijfers alleen maar omlaag halen. Dus ik wilde de examens heel goed maken. Dat gaf veel spanning. Ik moest ervan huilen. Toen pakte mijn vader mijn handen vast. Hij zei: “Het hóeft niet, hè, die hoge cijfers.” Dat was fijn om te horen.’

Amalia haalde alle vakken. Het examen voor economie wilde ze eerst nog overdoen, voor een beter cijfer.

‘En omdat ik mijn docent zo aardig vond. Maar mijn vriendinnen zeiden: “Waarom wil je nog hoger? Je hébt al heel goede cijfers.” Toen heb ik economie toch maar niet opnieuw gedaan.’

Amalia gaat niet meteen studeren. Ze neemt eerst een tussenjaar. Dat jaar is bedoeld om ‘even los te komen’. Zo noemen haar ouders dat. Omdat ze zo hard gewerkt heeft.

In het tussenjaar gaat Amalia stage lopen bij grote, internationale bedrijven. Waarschijnlijk in Amerika. Zo kan ze de wereld op een andere manier leren kennen.

En daarna? Wat zou ze daarna willen studeren?

Op haar eindexamen had ze een 9,1 voor geschiedenis. Wil ze misschien een studie geschiedenis gaan doen?

Maar nee, Amalia vindt zo veel dingen interessant. Daarom denkt ze ook nog aan andere studies. Bijvoorbeeld internationale betrekkingen, over hoe landen en grote organisaties met elkaar omgaan. Op de middelbare school deed Amalia mee aan een internationaal project, met leerlingen uit de hele wereld. Maar de laatste tijd denkt ze ook aan iets economisch. Of misschien rechten. Gelukkig heeft ze nog even tijd om erover na te denken.

En wil Amalia na het tussenjaar in Leiden gaan studeren? Dat is traditie in haar familie. Net als lid worden van een vereniging voor studenten, zoals het bekende Minerva. Zou ze dat ook willen? Dat weet ze nog niet, vertelt Amalia. Misschien gaat ze naar Leiden, en misschien wordt ze lid van Minerva. Maar dan alleen omdat ze het zelf wil. Niet omdat het een traditie is. Ze wil in ieder geval in Nederland beginnen met studeren, en ook bij een vereniging voor studenten. En daarna wil ze een deel van haar studie in het buitenland doen.

Koning Willem-Alexander heeft als jonge man in het leger gezeten.

Hij zei ooit: 'Het leger heeft een man van mij gemaakt.'

Denkt Amalia daar ook wel eens aan?

Een prinses die een militaire opleiding doet – het lijkt mij wel stoer. Maar dat gaat ze niet doen, zegt Amalia. Wel zal ze kennismaken met het leger. Dat hoort erbij.

Stel dat Amalia geen prinses was. Dat ze later geen koningin zou worden. Wat zou ze dan willen doen in de toekomst?

Bij onze eerste ontmoeting zeiden haar ouders al: ‘Dan zou ze waarschijnlijk gaan paardrijden of zingen. Want daar is ze allebei heel goed in.’

Amalia keek daarbij zoals een meisje van zeventien dat doet: alsof haar ouders niet helemaal wijs zijn. Ze vertelt: als ze geen koningin zou worden, dan zou ze wel in het zakenleven willen werken. Of zelf een bedrijf beginnen. En dan hard werken, net zoals haar moeder vroeger. Haar moeder had een topbaan bij een bank, voor ze koningin werd.

En haar vader, als hij geen koning was geworden? ‘Die zou ook wel iets van zichzelf hebben gemaakt’, zegt Amalia.

Als klein meisje wilde Amalia graag een prinses zijn, vertelt ze. Net als veel andere kleine meisjes. Ze was dol op Barbies met prinsessenkleren. En ze keek graag naar films met prinsessen, zoals *Sissi*. Maar nu is leven als een prinses geen fantasie meer.

Het is haar echte leven. Dat ontdekte ze pas goed toen haar vader koning werd, in 2013. Amalia was toen negen jaar. Er was een grote bijeenkomst in de Nieuwe Kerk in Amsterdam. Amalia zat naast haar oma Beatrix. Daar in de kerk snapte ze ineens: dit gaat ook over mij.

‘Het voelde als een klap in mijn gezicht’, vertelt ze over dat moment. ‘Al die mensen keken naar me. Alsof ik een goudvis op mijn hoofd had.’

Maar ze voelde ook iets anders, vertelt ze.

‘Vanaf die dag wilde ik mijn ouders helpen. Dat voelde ik heel sterk. Ik zag mijn toekomst niet meer alleen als een last. Vanaf toen zag ik het ook als een eer.’

Voortaan had Amalia een andere rol dan haar zusjes. Zij was vanaf dat moment de Prinses van Oranje. De opvolger van de koning.

Vroeger was het koningschap vooral iets om haar zusjes mee te plagen.

Dan riep Amalia: ‘Ik word later geen koningin! Dat mag Alexia lekker doen.’

En dan riep Alexia: ‘Nee, ik wil geen tiara op mijn hoofd!’

Ik vraag: ‘Wil jij wel een tiara op je hoofd?’

Tot mijn verrassing begint Amalia te stralen.

‘Ik ben gek op tiara’s!’, zegt ze.

‘Ik ken alle bekende tiara’s van Europa. Als ik er een zie, weet ik meteen waar hij vandaan komt. Vroeger zette ik altijd de tiara’s van mijn moeder op mijn hoofd. En ik deed altijd haar sieraden om. Dan was ze zich aan het aankleden voor een belangrijk diner. “Amalia, waar is mijn ring?”, riep ze dan door het huis.’

Koningin worden

Nu droomt Amalia niet meer van prinsessenjurken. Maar ze denkt wel veel na over de toekomst. Als ze achttien is, krijgt ze officiële taken als prinses. Volgens de wet heeft ze dan bijvoorbeeld een plek in de Raad van State. Dat is een raad die advies geeft aan de regering. Daar houdt ze na haar verjaardag een toespraak. En ook tijdens haar studententijd zal ze soms officiële taken doen. 'Ik wil me wel inzetten,' zegt ze. 'Maar ik wil vooral aandacht hebben voor mijn studie.'

Wat voor koningin gaat Amalia later zijn?, vraag ik. Maar daar kan ze nog geen antwoord op geven. Dat moet ik haar over een paar jaar nog maar eens vragen, zegt ze. Dan heeft ze vast een beter antwoord dan nu.

Maar dit weet Amalia wel al: ze wil graag iets nuttigs en zinvol doen. Net zoals haar moeder. Koningin Máxima wil dat mensen in arme landen makkelijker geld voor een bedrijfje kunnen lenen. Zo kunnen die mensen zelfstandiger worden. Dat is belangrijk. Daar doet Koningin Máxima al jaren haar best voor. Maar Amalia weet niet of ze later ook zoiets kan doen.

‘Ik heb in ieder geval altijd toestemming van de regering nodig’, vertelt ze. ‘Zonder toestemming kan ik niets doen. Dat gaat best ver. Ze kunnen me alle kanten op sturen. Tot een bepaald punt natuurlijk.’

In Nederland wonen zeventien miljoen mensen. Die hebben allemaal een mening over het koningshuis. Wanneer doe je het dan eigenlijk goed, als koningin?

Je doet het nooit goed, zegt Amalia. Want je kunt nooit iedereen tevreden maken. Dat weet ze al sinds de basisschool. Als je iets doet, worden sommige mensen boos. En als je iets anders doet, worden andere mensen boos.

‘Ik wil graag dat alles perfect is. Maar het is nooit perfect. Dus als ik iets doe, doe ik gewoon mijn best. Dat kan ik in ieder geval wel doen. Ik ga mijn best doen om Nederland te helpen. Als ik de wereld een heel klein beetje beter kan maken, ben ik blij. Ik ben in dienst van mijn land. Ik geef mijn leven aan Nederland.’

Het zijn grote woorden voor iemand van bijna achttien. Maar in Amalia’s geval is het geen onzin. Ze weet wat er van haar verwacht wordt.

‘Veel vriendinnen denken maximaal vijf jaar vooruit’, zegt ze.

‘Maar ik denk verder. Vanwege dit allemaal.’
Ze wijst om zich heen, naar het paleis.

Het koningshuis is er voor elke Nederlander, vindt Amalia. Er zijn veel landen zonder koning. Daar is alleen een regering met een president. Een president is er vaak voor de grote dingen. Maar koningen en koninginnen hebben ook aandacht voor het kleine. Dat vindt ze mooi. En ook: een president is niet neutraal. Die laat een eigen mening horen in de politiek. Dat kan zorgen voor verdeeldheid. Maar bij een koning of koningin is dat anders. Die is er voor iedereen. Iemand's politieke smaak, geloof of achtergrond maakt daarbij niet uit.

‘En ik ben bereid om die taak op me te nemen.’